

Előfizetési árak:
Egy hónapra 2 P
30 fillér, negyedévre
7 pengő. Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
10 órai órákban.

Bácskai Újság

Szerkesztőség Baja,
Arpád u. 6. szám
Telefon: 46. Kiadó-
hivatal Vörösmarty
u. 6. Telefon: 45.
Postafiók: 18. —

KX. évfolyam 252. szám

(BAJAI ÚJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1938. november 8., kedd

A magyar külpoli- tika diadala

Ha majd a történetírók tárgyilagossága egy későbbi korban mérlegre teszi azt a husz esztendő, amit Trianon dátumától a bécsi értekezlet napjáig terjed, épen tárgyilagosságuk fogja rávezetni őket, annak az örvendetes ténynek a megállapítására, hogy bár Trianon méltatlanságot és megalázást is jelentett a magyarságnak, de a husz évnek a megalázása és szenvedése s e szenvedésnek és megalázásnak a mérlege nem záródik erkölcsi veszteséggel, mert a nehéz megpróbáltatások idejét történelmünkhez méltóan viseltük el.

Ami Bécsben történt, az valóban a magyar igazság és a magyar külpolitika igazi nagy diadala. Emlékezzünk csak vissza, mit mondott nem is régen Benes Ede erre a magyar külpolitikára, amely husz éven át nyíltan meg merte mondani, hogy ő a békés revízió útján akarja dirdalra juttatni a magyar ügy igazságát.

— Amig nekünk hatalmas hadseregünk van, amig mi Franciaország után a leghatalmasabb Maginot vonalat tudjuk kiépíteni és fenntartani, addig mi nem félünk semmi békés revíziótól. A magyarok csak csinálják tovább a békés revíziójukat, a mi nyugodt álmainkat ez nem igen zavarja.

Emlékezzünk csak vissza, hogy néhány évvel ezelőtt még hogyan tudta ez a cseh politika a maga járszalagán vezetni a hatalmas Franciaországot s rávenni annak külügyminiszterét, hogy Bukarestből tiltakozzék a világ felé, Titulescu kíséretében, a határok megváltozhatatlansága

mellett.

És ma? Hol a külügyminiszteri tiltakozás, de egyben hol van maga a híres külügyminiszter ma, amikor új határokat rajzolt a döntőbírság akarata Bécsben.

Sokan a materiális világ-

szemlélet képviselői közül kicsinylően mosolyogtak, amikor Szent István királyunk jubileumi évében Kormányzónk áhitatos kegyelele utjára indította az „Aranyvonatot”, hogy a Szent Jobb, amely évszázadokig védett bennün-

ket, e nehéz időben is védelmünkre nyuljon. És ime! Megtörténik a bibliai csoda: börtönünk falai megrepedtek és pedig nem is gránáttól, ekrazittól, hanem igazságunk erejétől!

Hálaadással és lelkesedéssel ünnepelte Baja város lakossága a magyar csapatok bevonulását

Az ország összes templomaiban fölszendült tegnap az ünnepi nagy mise [után a hálaadó himnusz éneke azért, hogy az isteni Gondviselés egy millió magyar fősza-
badíva visszaadott a nemzetnek, Baja főtemplomában tegnap fél 11-kor mondta az ünnepi szent misét és utána a Te Deumot dr. Gonczlik Kálmán pápai prelátus. A hálaadó ünnepi szentmisén részt vettek a helyőrség tisztjei, a város és a hivatalok vezetői, az egyesületek, alakulatok és a hívek is igen nagy számban.

Délután fél 4 órakor országzászló ünnepség keretében emlékeztek meg az országzászlós Tűrr

István emlékműnél a Felvidék visszacsatolásáról. A zuhogó esőben is nagy néptömeg gyűlt össze az országzászló előtt, hogy a magyar csapatok bevonulásával egyidőben a szív és lélek ünnepi érzésével kapcsolódott a fősza-
badított lakosság és a bevonuló csapatok találkozásának örömébe. Az ünnepség a Magyar Hízekegye hangjaival kezdődött, amelynek utolsó szavainál a magyar föltámadást jelképezve árbochegyre emelkedett a lobogó hogy nyolc napon át így jelképezze az elrabolt területek egy részének vissza-
csatolását. A Hízekegye után Galambos Pál VIII. o. gimnáz-

iumi tanuló pompás és hatásos szavaiat tapsolta meg lelkesen a közönség, majd vezér Kemény Simon mondta el lelkes, elragadó s mély gondolatból kifejtett ünnepi beszédét. Ezután Orosz Béla kereskedelmi fiúiskolai tanuló szavalt, majd a Himnusszal betejtezték az ünnepséget.

Az ünnepi szónok beszéde közben s a szavaiatok után a hallgatóság több ízben határtalan lelkesedéssel követelte az elrabolt területek visszaadását s tüntette éltette az ország kormányzóját és a magyar igazság érdekében közreműködő államférfiakat.

A magyar honvédség bevonulásának órájában tartott zárdai ünnepségen a prelátus plébános szavai nyomán hódolattal, a hála érzésével és kitörő lelkesedéssel ünnepelték a kormányzót és a kormányférfiakat

A Felvidék fősza-
badulásának percében szombaton délelőt 10 órakor, amikor a magyar csapatok átkeltek a trianoni határon, három ágyulövés után Baján is megszólaltak félóra az összes harangok. A félóra ünnepi harangszó után a zárdában felejtettül gyönyörű ünnepséget rendeztek a zárdai tanulóknak. A kis ovodásoktól az utolsó tanfolyamot végző tanítónőjéig mindenki boldogan sorakozott föl az intézet nagytermébe. A színpadon magyar ruhás kisgyerekek álltak körül a nemzeti lobogót és az iskolázászlóit s a boldog izgalomtól kipirult leánysereg vidáman készült

arra az ünnepre, amelynek várására, hitére a hazafias szellemű iskola soha el nem mulasztotta erősíteni és tanítani növendékeit.

Fél 11 kor lépett be a terembe dr. Gonczlik Kálmán pápai prelátus és a következő percben a Himnusz hangjaival meg is kezdődött az ünnepség. A Himnusz után Kiss Magda V. éves tanítónőképzés növendék elszavalt a Magyar Hízekegye című költeményt. Ezt a számot senki sem felejté el, aki a kiváló szaváló tolmácsolásában hallhatta az egyik legjobb magyar hazafias vers pompás előadókészséggel és az ünnepi pillanatban túlaradó érzés-

sel elragadóan hangsúlyozott sorait. Az énekar ezután egy szép kuruc éneket adott elő, majd dr. Gonczlik Kálmán pápai prelátus mondott ünnepi beszédet.

— Eldőrdült a három ágyulövés Baján — kezdte mély csendben beszédét a prelátus plébános — és megszólalt a város minden harangja. Ez az ágyulövés és ez a harangszó jelezte mindenkinek ebben a hazában, hogy ünnep van hegyen völgyön, vigadhat a szív és örvendezhet a lélek, Trianon megszűnt s a trianoni határon állt a hős magyar honvéd. Komárom, Érsekújvár, Lósonc, Rozsnyó, Kassa, Ungvár,

Kötöttárúk, Puloverok, Harisnyák, Keztyük, Női fehérneműek, Hálóing, Combiné, nadrág, fűző, melltartók nagyválasztékban

REINHARDT DIVATCSARNOK-ban

— **BAJA.** — Telefonszám: 188.

Munkács és Beregszász vidékén ismét él a magyar mult és ismét találkozik a magyar honvéd és a magyar polgár. Itt husz év alatt csak szenvedni lehetett, itt husz év alatt csak fájdalommal pangathette lantját Szoadi két apródja, Rákóczi Kassán nem pihenhetett, de most fölkelhet sírjából s végigpillanthat kurucainak dicső utódaín, a magyar hadseregen, mert a magyar sebek begyógyultak.

— Ti csak örvendezhettek, taposhattok, énekelhettek, amikor halljátok, hogy föltámadt az ország egy része. De csak mi, akik ott állunk a temetésen, tudjuk igazán, hogy mit jelent a föltámadás. A mi szívünk érzi igazán a mai nap jelentőségét. Örömtökről a mi örömről szólhat igazán, mert aki temetett, csak az tudja, hogy mi a föltámadás és aki halottat siratott csak az tudja, hogy mit jelent magunkhoz szoritani azt, akit már elsirattunk. És ezért örömről nem zavarhatja az a bánat, hogy az ország még nem támadt föl egészen, mert a mai boldog ünnep csak bevezetés azzal a biztattással, hogy minden föltámad és ismét magyar lesz, ami valaha magyar volt.

— Kislelkű magyar az, aki ma véget lát és nem kezdetet. Nincs vége a színjátéknak, amely megindult, csak az első felvonás első jelenete ez, ami ma történt. Ez az első felvonás boldogító, tiszta, gyönyörűsége nagy öröm s amikor ez érezzük, kérdehetjük azt is, hogy kinek mondhatunk hálát mindezzért. Bizonyos, hogy először az isteni Gondviselést illeti a hála és a köszönet. Bizonyos, hogy nem az emberekre az első érdem. Ilyen váratlanul és ilyen színjátékot ember magától nem rendezhet. Ki merete volna csak két hónappal ezelőttálmódni azt, ami ma igazság, s ki hitte volna fél évvel ezelőtt is, hogy ma föltámadást fogunk ünnepelni. S íme megtörtént a csoda, az isteni Gondviselés csodat tett, amikor ezt a napot nekünk ajándékozta.

— Ebben a csodában része van annak a husz éves szenvedésnek, annak a sok imának és könynek, amely ostromolta az ég Mindenható Urát. De bizonyos, hogy része van az első szent királynak, az ő fiának és az ország Nagyaszonyának. Bizonyos, hogy a szent király nem akarta, hogy

az ő éve nagy öröm nélkül teljen el. És ezért illeti az első hála az isteni Gondviselést.

— De a Gondviselés kezében eszközök is voltak. S amikor most az emberekre gondolunk, akkor először is mélységes hódolattal és tisztelettel hajtsuk meg fejünket a mi kormányzónk előtt. Kell hogy szívünk-lelkünk köszöntse őt, a nemzet atyját. Kell hogy minden idegszálunk érezze, hogy ő benne nagy ember adott nekünk s ujongva kiáltunk: Isten éltesse a mi kormányzó urunkat sokáig.

A prelátus plébános beszédét minduntalan megszakította az éljenzés, de a kormányzó nevének említésére a tanulók s a vendégek szünni nem akaró tapsal és lelkes éljenzéssel ünnepelték a kormányzót. A továbbiakban Imrédy Béla miniszterelnök munkájáról szolt az ünnepi beszéd.

— Hála jár annak a miniszterelnöknek, akiről nemrég mondtam, hogy ő eredményes eszköze az isteni akarat munkálásának és megvalósításának, mert mindenben első gondolata az Isten és az ő szándékának kifejtésére.

Az újabb lelkes éljenzés után a prelátus plébános a kormányelnök munkatársairól, Kánya Kálmán külügyminiszterrel és Teleki Pál közoktatásügyi miniszterrel és Teleki Pál közoktatásügyi miniszterrel, majd Lengyelországról s a külföldi államférfiakról, Muscoliniról és Hitlerrel emlékezett meg.

— A német és az olasz nemzet — folytatta — hálával és köszönettel tartozik nekünk és kötelessége ezt a nemzetet kiengesztelni. Örömel és hálával érezzük, hogy a német nép érzi szívében a hálát a négy éves háborurak érte hozott áldozatát és érzi a kiengesztelés szükségességét. Ezt köszönve kívánjuk, hogy az országukat az Isten áldja meg.

Beszédét a prelátus plébános azzal a gondolattal fejezte be, hogy ennek az ünnepnek csak úgy lesz igazi értelme ha a testvériség érzésében megértéssel Szent István úján haladunk tovább.

A beszéd után egy énekszám következett, majd fölolvasták az ipolyvági esperesplébánosnak válszát, arra a levélre, amelyben a

zárdá főnöknője körölte, hogy az intézet válalja egy ipolyvági leány nevelését. Fölolvasta a főnöknő azt a két levelet is, amelyet Okolicsányi Pannika ipolyvági tanulóleány, a magyar honvédség első üdvözlője írt a zárdai tanulók levelére. Az ünnepség ezután az udvaron a zászló előtti felvonulással ért véget.

Továbbra is enyhe lefolyású Bácskában a száj- és körömfájás

A vármegye állategészségügyi helyzete október hónapban kedvező volt. A ragadós száj- és körömfájás a vármegye szarvasmarhaállományának nagy része már átesett, azonban a tanyák között még sok vérszentes hely van, ezeken a helyeken a betegség csak lassan terjed és így sokáig elhúzódik. A betegség igen enyhe lefolyású s a gazdák a lehetőség szerint óvják állataikat a fertőzéstől, mert a beteg állatok tejhozamának csökkenése, továbbá a hizóállatok elyvesztése érzékeny anyagi veszteséget jelent. A betegség egyébként a mult hónapban is enyhe lefolyású volt, elhullás nem történt.

A Magyar a Magyarért mozgalom bizottságának értekezlete

A Magyar a Magyarért Mozgalom bajai bizottságának tagjai szombaton délután 4 órakor Puskás Dezső helyettes polgármester elnöke alatt megbeszélésre jöttek össze a városháza kistanács-termében. A megbeszélésen részt vett Filep Józsefné, a bizottság elnöke, továbbá dr. Bernhart Sándorné a Stefania, özv. Herr Ödönné a Szociális Misszió Társulat, Székelyi Rezsóné a Katolikus Női Egyesülés, Rácz Károlyné a Lorántffy Zsuzsana, Horváth Iván a Luther szövetség, Lakatos Jánosné az Izraelita Nőegylet és Kemény Simon a Vitézi Szék nevében. Puskás Dezső dr. helyettes polgármester vázolta a mozgalom célját és jelentőségét s a bizottság tagjai ezután megállapodtak abban, hogy a várost a gyűjtés munkáját végző egyesületek, hogyan osztják föl egymás között.

Központi filmszínház

November 4-én, p é n t e k e n 6 és 9 órakor.

November 4-én, s z o m b a t o n 6 és 9 órakor.

November 6-án, v a s á r n a p 3, 5, 7 és 9 órakor.

November 7-én, h é t f ő n 6 és 9 órakor.

A szezon legvidámabb magyar filmje

Azur express
(Keserű mézeshetek)

F ő s z e r e p l ő k :

**Páger Antal, Szelezky Zita,
Tolnay Klári, Básthy Lajos.**

Hiradó és kísérfilm.

HIREK

Szent Imre-ünnepély a gimnáziumban

A ciszterci gimnázium az idén kivételesen később, november 12-én, szombaton délután 6 órakor rendezi meg szokásos Szent Imre-ünnepélyét. Az ünnepi beszéd megtartására dr. Horváth Konstantint, a Ciszterci Rend budapesti Tanárképző Intézetének neves igazgatóját, a Szent István-akadémia r. tagját, hivatalos történészt sikerült megnyerni, akinek ragyogó szónoki képességei bizonyára felejthetetlen perceket fognak szerezni a gimnázium barátainak. Az ünnepély rendezője külön névre szóló meghívókat nem küld ki, hanem ezúton hívja meg a város m. t. érdeklődő társadalmát.

— **Plebánosi kinevezés.** Wetzstein Adám szerencsés lelkész Zichy Gyula gróf kecskai érsek hajósi plébánossá nevezte ki.

— **A szegedi kamara üdvözölte a kassai kamara főtitkárát.** A Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása alkalmából a szegedi kereskedelmi és parkamara meleghangú levélben üdvözölte dr. Siposs Aladart, a kassai kereskedelmi iparkamara főtitkárát, aki husz nehéz esztendőn keresztül kitartott őrhelyén és cseh elnökség mellett, a legnagyobb hatósági nyomás alatt egy fontos helyet fenntartott a magyarság számára. Tomcsányi Sándor dr. főtitkár azt a javaslatot tette a többi kamarának, hogy együttérzésük kifejezésül a legközelebbi kamarni értekezleten Kassán tartsák meg.

— **Adózók figyelmébe!** A pontos adófizetők részére a folyó évi adótarozásukra tényleg befizelt tőke után 2 százalékos kamattérítést biztosítanak. A természetes személyeket megillető ez a kedvezmény ahhoz a feltételhez van kötve, hogy az adótarozás és pedig ugy az esetleges hátralevél, mint a folyó évi előírás november 15-ig teljesen kiegyenlítették.

— **Halálos lúgkémérgezés.** A múlt héten eszméletlen állapotban szállították a szekszárdi kórházba Morgenstern Irén 17 éves tolnai leányt, aki öngyilkosszándékból lúgkoldatolt ivott, aki másnap anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelként felkelésükkor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félpohár terméskeserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **Közszükségleti cikkek jegyzékének összeállítása.** Az árdírgitással kapcsolatos kérdések terén uralkodó bizonytalanság arra indította a kamarákat, hogy összekötélésben léptek Laky Dezső dr. Árkormánybiztossal és javaslatot tettek egy olyan jegyzék összeállítására, amely a közszükséglet fogalma alá vonható cikkeket tartalmazza. Ebben az ügyben a kamarák a hét folyamán fognak az Árkormánybiztossal tárgyalni.

— **A gazdagság ára mind össze 3— pengő.** Ennyibe kerül a m. kir. államsorsjáték egy egész sorsjegye és 150 P be egy fél. Próbáljon szerencsét, húzás december 7-én.

— **Felhívás.** Felhívjuk a háztulajdonosokat, hogy az 1933. évre szóló házádóvallomásokot a városi adóhivatalba legkésőbb november 30-ig nyújtsák be. Bevallási ív nyomtatvány darabonként 6 fillérért a városi adóhivatal 27. számú helyiségében kapható. Aki a házádóbevallást a fenti határidőre nem adja be az a kivátenő adó 5 százalékat bírság címen köteles megfizetni, ha csak nem igazolja, hogy a kir. adóhivaltól vallomása beadására halasztást nyert.

— **A ferrőgövi betegségek kezelésében,** különösen napszúrásnál, béluutnál és vérhasnál, valamint olyan gyomor-, máj- és bélbajoknál, amelyek malária kíséretében lépnek fel, a természetes **Ferent József** keserűviz szerelődött értékes hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát.

— **„Mária segits!”** imakönyv második kiadásban, ismét kapható a városi könyvkereskedésben. Ára 1 pengő.

Hirdessen a Bácskai Ujságban

40 ezer

pengő igen sok pénz, de könnyen hozzájuthat, ha idején gondoskodik arról, hogy beszeresse államsorsjegyét.

Húzás
december 7-én

A sorsjegy ára:
egész 3— P., fél 150 pengő.

Kapható minden sorsjegyarúsitónál és az összes dohánytözsdekben.

SZINHÁZ

A színházi iroda hírei:

Hétfőn este — ketten egy jeggyel — eredeti bemutató lesz a színházban. Bemutatásra kerül mai aktuális és érdekes színmű, Simor Miklós és Águthy Erzsébet „Gázmérgezés a Damb utcában” című 16 képes színműve, Vértes Károly, Deésy Ilona, Szentes Sándor, Pintér Rózsai, Vértes Nelly, Szabó Sándor, Vértesné, Gergely Lajos, Szánthó Jenő, Sass Imre és Vörös Imre főszereplésével. Ha nagyszerű élményt akar magának megszerezni akkor ne mulassa el megnézni ezt a kitűnő színművet.

Kedden este — ketten egy jeggyel — Uray Dezső kitűnő operettje kerül bemutatásra „Völegényem a gazember” címmel, amely tele van szebbnél-szebb táncokkal, humorral, sok romantikával. A főszerepeket Vértes Nelly, Deésy Ilona, Arany Kató, Pintér Rózsai, Károlyi János, Sass Imre, Szabó Sándor, Gergely Lajos, Vértes Károly és Vörös Imre alakítják.

SPORT

Szolnoki MÁV—Nemzeti 4:2 (2:0)
Budafok—Elektromos 10 (0:0)
Ujpest—Kispest 3:0 (2:0)
Hungária—Zugló 2:1 (0:1)
Phöbusz—Szeged 2:2 (2:0)
Taxi—Bocskai 2:2 (1:1)
Ferencváros—Salgótarjáni SE 8:1 (4:1)

URANIA

Engedélyes: Szilágyi György. Telefon: 223.

November 5-én, szombaton 6, 1/29-kor
Nov. 6-án, vasárnap 1/23, 1/28, 1/27, 1/29
November 7-én, hétfőn 6 és 1/29-kor

Alfred Neumann „Oroszország” című
klaszikus szindarabja filmen

Zsarnok

Történet Szentpétervárott 1801. évben.

Főszerepben:

a franciák nagy jellem-
színésze: HARRY BAUR.

Szinesfilm, sporifilm és magyarhiradó.

Ora-, ékszer-, ezüstáru, alpaccaáru, ólom-
kristály dus választékban. — Régi ékszerek,
brillians és törött arany beváltás a legmagasabb napi árban

Salát Javitóműhely!

Telefon 2-93.

SZIKLAI

Órás-ékszerész

Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 2.

